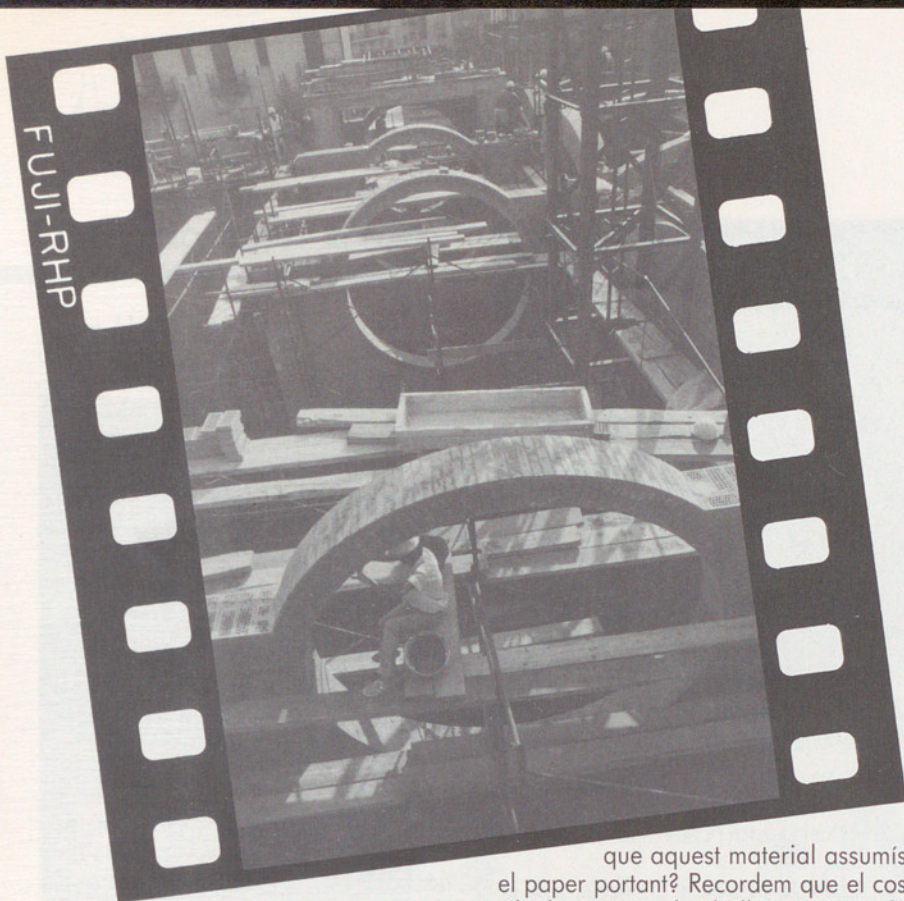

cavalls metàl·lics vistos. Però era difícil trobar una geometria que passés amb habilitat de l'ortogonal al circular, i tampoc ofería la garantia de monolitisme que l'edifici exigia.

Al final es va extrapolar a una altra escala la solució adoptada en els forjats nervats de les altres plantes. El sostre de l'edifici ha quedat finalment format per una retícula de jàsseres que es recolza en els murs inferiors i es perllonga sobre el buit del semi-cercle fins trobar-se amb el mur corbat de la façana. En la corbata i per evitar pes, els grans casetons que es formen i que no són imprescindibles per accessibilitat o maquinària han estat substituïts per una coberta metàl·lica a quatre aigües i d'un pendent suau.

L'escala d'ús públic que comunica la planta baixa amb la direcció ha d'estar controlada per una esclusa de seguretat. Era difícil expressar una escala expressiva amb una zona de control en el seu arrancament. S'han tractat com a dos objectes preciosos i independents, bastant atractius. L'escala va aplacada en fines làmines de granet rosat i l'esclusa apareix com un petit pati daurat. Hauran de ser els protagonistes en un interior pintat de blanc a la manera de les esglésies barroques alemanyes.

SOLUCIÓ CONSTRUCTIVA

Aquest edifici singular, aquesta macla un tant monumental d'un cilindre buit i un cub amb compartiments, està imaginat amb una textura de maó vist a l'exterior i pintat a l'interior. Però, fins a quin punt es podria pensar

que aquest material assumís el paper portant? Recordem que el cos cilíndric té una alçada lliure interior de 18 m. o que en el cos cúbic hi ha llums de 9 m. amb sobrecàrregues a l'arxiu de 1.000 Kg/m². Quin tipus estructural s'hi podria adaptar? Quina imatge arquitectònica era la més coherent?

Una primera decisió s'havia de prendre sobre el paper portant de la fàbrica de maó. En principi era desitjable que aquest material, aparentment, portant, formés realment l'estructura de l'edifici. Malgrat els problemes que plantejava aquesta solució estava més d'acord amb una postura "ètica" consistent a valorar expressivament els sistemes estructurals.

Veus "sensates" suggerien que el programa, la volumetria i les càrregues de l'edifici feien inadequada una estructura de murs de fàbrica i exigien l'adopció d'una estructura interna de formigó que podria reforçar la capacitat portant del maó imaginat. Avui dia un mur de formigó abocat entre dues làmines de maó amb les seves cares interiors planes, no té garanties d'adherència. Probablement la retracció del formigó produeixi immediatament la desolidarització dels tres fulls, però en qualsevol cas, mai es podria conèixer amb precisió el repartiment de càrregues perquè el sistema de suport dependrà de les retraccions i els assentaments relatius.

Ja decidit que els murs eren d'obra portant, hi havia dues opcions a triar: la de murs buits formats per fulls prims plegats amb formes de molta inèrcia, o la de murs gruixuts. La primera es trobaria molt pròxima a l'obra de maó mudèjar. Les torres mudèjars no tenen, com les romàniques, la limitació d'espessors de posada en obra de la maçoneria. El maó permet de fer espessors òptims i les torres es poden alçar

en dobles murs d'esvelta fàbrica sense que calgui envejar res de la rigidesa i de la inèrcia de les plantes més massisses, tot i essent més lleugeres i econòmiques en l'ús dels materials.

Malgrat els atractius d'aquesta proposta, no es gosa plantejar-la com a solució per al mur portant de façana. El mur de dos fulls, el mur caputxí, és avui dia una solució delicada quan, per aconseguir un major confort tèrmic i un estalvi energètic, se li introdueix a la cambra un aïllant tèrmic eficaç. Les brutals diferències tèrmiques que hi pot haver entre ambdós fulls, sotmeten les unions a tensions excessives i fan impossible la hipòtesi d'un comportament estructural solidari.

Per tot això es va adoptar la solució de murs massissos, de construcció homogènia, és a dir, la construcció basada en un sol material capaç d'assumir les funcions més importants de l'edificació gràcies a la seva espessor. La ceràmica és un d'aquells materials tradicionals "d'ampli espectre" que, amb espessor suficient, poden donar capacitat portant, protecció estanca i aïllament tèrmic. Els elements horitzontals, sostres i cobertes, es resolen lògicament amb materials especialistes en la flexió i en la impermeabilització.

CRONOLOGIA DE L'OBRA

El Banc d'Espanya va redactar el pla especial i l'Ajuntament el va aprovar el mes de juliol de 1982. Malgrat això la direcció del Banc no va decidir encara la construcció de l'edifici, fins al mes de maig de 1984 en què es va convocar

Una obra singular

un concurs entre les empreses constructors, per adjudicar les obres.

Un cop feta l'adjudicació a l'empresa AGROMAN, amb un pressupost aproximat de 300 milions de pessetes, es va procedir a l'execució material de les obres, i es va fer el replanteig inicial el dia 19 d'octubre de l'any 1984.

Al cap de deu mesos aproximadament ja s'havia acabat una de les estances més importants com és el "bunker" de formigó que queda amagat dins el nou edifici i soterrat uns 7 metres sota el nivell del carrer i arrancava a partir de la cota 0 amb rajol vist la resta de l'edifici. Durant l'execució dels murs de façana es va endarrerir el programa inicial uns quatre mesos, per les dificultats de trobar rajol de la suficient qualitat per realitzar l'obra. Passades aquestes qüestions tècniques es va arribar a la coberta pel juliol de 1987, i actualment es troba en fase d'acabats interiors.